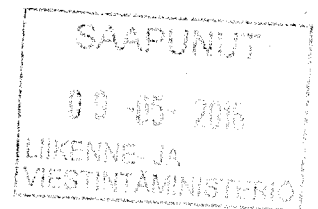

Taksikeskus Kuusamo-Ruka
Kuru-Taksi Oy
Kitkantie 1
93600 KUUSAMO

3.5.2016

LVM
Pao/markkinayksikkö

Diaarinumero : 18.04.2016 LVM 2096/03/2015

Lausunto hallituksen esitykseksi liikennekaareksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Esityksen mukaisella uudistuksella tulee olemaan erityisiä vaikutuksia alueemme taksielinkeinon harjoittamiseen.

Kuusamo on maaseutupaikkakunta, jossa on noin 16.000 asukasta. Alueella sijaitseva Ruka on yksi Suomen johtavista matkailukeskuksista. Matkailun vaikutus aluetaloudelle on merkittävä. Matkailuun kuuluu voimakkaat kausivaihtelut. Vilkkaimpina jaksoina alueella on jopa noin 40.000 henkilöä turistiksi ja paikalliset yhteenlaskettuna.

Taksin liikennelupia alueellamme on 39. Taksiryttäjien tulorakenne muodostuu monista eri lähteistä. Palvelujen kysynnän runko muodostuu julkisen sektorin ostoista eli kunnan koululaiskuljetuksista, sosiaali- ja vammaishuoltolain kuljetuksista, sekä asiointiliikenteestä. Lisäksi kelan ostamat kuljetukset on merkittävässä osassa. Tämän lisäksi osa takseista suorittaa myös postinjakelua ja pienimuotoista tavarakuljetusta. Matkailu lisää taksien kysyntää sesonkiaikoina. Esimerkiksi Rukan 10 taksin liikevaihdosta 95% tulee matkailusta ja puolen vuoden aikana talvikuukausina tästä tulosta tulee 80 %.

Taksikeskus Kuusamo-Rukan sopimusautoilijoihin kuuluu lähes kaikki alueemme taksit. Tilauskeskus on kaikille takseille avoin ja kyydinvälitys on järjestetty datapohjaisesti. Yhteistoiminta alueellamme toimii hyvin ja kaikki intressiryhmät Kuusamon keskustan alueen, Rukan matkailukeskuksen sekä maaseudulla kotipäivystyspaikoilta ajavat autoilijat ovat edustettuna yhtiön hallituksessa. Rukan ja Kuusamon keskustan alueen autoilla on mahdollisuus saada kyytejä toisten alueilta ja lisäksi lentokentällä voivat päivystää kaikki alueemme taksit rajoituksetta. Käytössä on myös yhteisliikenteen ajovuorolista, jolla säädellään matkailun kausivaihtelun edellyttämää kysynnästä johtuvaa tarjontaa. Taksien liikevaihdot ovat sellaisella tasolla, että siitä yrittäjä saa kohtuullisen vuosiansion. 2/3 taksirytyksistä myös työllistää noin yhden kuljettajan joko osa- tai kokoaikaisesti.

Lakiuudistus tulee tarkoittamaan edellä mainitun järjestäytyneen taksitoiminnan kannalta isoja muutoksia. Korkean kysynnän ajankohta houkuttelee alueelle **pienimuotoisen kuljetustoiminnan harjoittajia**. Kyseiset ammatinharjoittajat toimisivat pääosin osittain tai kokonaan irrallaan digitaalisista järjestelmistä, joka antaisi erinomaiset mahdollisuudet **harmaan talouden** harjoittamiselle. Tämä toki luo myös paremmat mahdollisuudet kilpailla kuljetusten hinnoilla. Merkittävä osa kuljetuksista eli noin puolet on sellaisia jotka otetaan taksitolpalta, ravintoloiden edestä tai lennosta. Nämä kyydit eivät kirjautuisi mihinkään lakiehdotuksessa mainittuun digitaaliseen järjestelmään, eivät näin ole kenenkään kontrollissa puhumattakaan että millään viranomaistaholla olisi mahdollisuuksia valvoa kyseisen toiminnan laillisuutta ja sitä ylittyykö 10.000 euron liikevaihtoraja.

Pienimuotoinen kuljetustoiminta ilman taksilupaa tulee olemaan iso riski, jonka vaikutukset tulevat väistämättä vaikuttamaan palvelujen laatuun ja häiriöihin palvelujen kattavan saatavuuden osalta. Ajatellaanpa, että perheeseen kuuluu vanhemmat ja kaksi täysikäistä lasta, joilla jokaisella on ajokortti. Virallisesti he voisivat ansaita 10.000 euroa kukin ja kun otetaan huomioon mahdolliset pimeät tulot, summat voivat nousta huomattaviksi. ELY keskuksen keräämien vuosi-ilmoitusten mukaan v 2013 Kuusamon taksien keskimääräinen ajomäärä oli 88.893 km ja liikevaihto 92.514 euroa autoa kohden. Pienimuotoisen toiminnan harjoittajat kilpailisivat samoista matkailuasiakkaista ja kilpailuolosuhteet eivät olisi samat ja eikä toimisi terveeltä pohjalta.

Yrityksen, joiden päätoimiala ei ole henkilöliikenne eivät tarvitse mitään lupia. Kuusamon alueella toimii lukuisia matkailuun liittyviä kokonais- tai tukipalveluja tuottavia yrityksiä, joiden olisi erittäin helppo tarjota huippusezonkina oman yrityksen kalustolla taksipalveluita ilman mitään taksiluvalla ja kuljettajalle edellytetyjä vaatimuksia. Näitä yrityksiä ei 10.000 euron minimituloraja rajoita millään tavalla. Yrityksen ei tarvitse hankkia autoon muuta, kuin yksinkertainen maksupääte yleisimpiä maksuvälineitä varten. Nämä yritykset pystyisivät osallistumaan esim. Kuusamon kaupungin koululais-, sote ja muihin kuljetusten tarjouskilpailuihin. Lakiuudistus avaisi esimerkiksi Suomen Posti Oy:lle oikeuden tarjota taksipalveluja postin henkilökunnalla ja hallinnassaan olevilla henkilö- ja pakettiautoilla. Postin taksitoiminta keskittyisi todennäköisesti vain arkipäivän liikenteeseen.

Lakiesityksessä taksiluvan mukaisen liikenteen harjoittaminen Suomessa olisi mahdollista, jos yrityksellä on henkilöliikenne- tai taksilupa jossain EU:n jäsenvaltiossa. Tämä avaa mahdollisuudet tulla ajamaan sesonkiaikoina Virossa tai jossain muussa jäsenvaltiossa rekisteröidyn yrityksen kalustolla Kuusamoon. Virolaiset taksiyritykset markkinoivat jo taksipalvelujaan "Lapin" lentokenttäpaikkakunnille. Kaikki nämä edellä mainitut yritykset eivät kanna vastuuta matkailun hiljaisen ajan liikenteen hoidosta, jota on Kuusamossa kuitenkin yli puolet vuodesta. Sivutoimisuus ja ulkomaiset yritykset tuottaisivat hyvin vähän verotuloja Suomeen ja Kuusamon kaupungille.

Kokonaisuuden kannalta lakiuudistus johtaisi siihen, että Kuusamossa henkilöliikennepalveluita tarjoava joukko olisi hyvin kirjava ja merkittäviltä osin sivutoimiharrastajia. Nämä toimisivat hyvinkin erilaisilla pelisäännöillä ja hinnoittelu olisi sekavaa. Hinnoittelu kirjavuus vaihtelisi polkuhinnoista aina ryöstöhinnoitteluun asti. Yksi yhteinen asia olisi kuitenkin se, ettei mikään viranomainen pystyisi valvomaan toimintaa ja käytännössä puuttumaan epäkohtiin. Ulkomailta toimivien yritysten velvoitteiden hoito ja harmaa talous olisi valvomaton paikka. Kuusamossa rehellisesti toimivalla ja kaikki velvoitteet hoitavalla nykyisellä taksi-yrityksellä olisi suuria vaikeuksia pärjätä harmaan talouden luomassa kilpailutilanteessa.

Hallituksen yhtenä tavoitteena, jolla myös lakiesitystä perustellaan, on sääntelyn vähentäminen. Uudistuksen seurauksena viranomaisvalvonnan tarve kasvaisi merkittävästi ja johtaisi erilaisten säädösten tehtailuun, joilla villiintynyttä markkinaa yritettäisiin jotenkin ohjailla.

Liikennekaaren taksiliikenteen osa M1 luokan ajoneuvolla on täysin toteuttamiskelvoton ja se osio tulee siitä poistaa. Taksiliikenteen sääntely on kansallista ja sen lainsäädännön valmistelu tulee tehdä paremmalla valmistelulla ja kunnon vaikutusarvioinnilla. Linja-autoliikenteen henkilömäärärajoitukset ja määräykset tulee säilyttää nykyisessä muodossa eikä linja-autoluvilla voi harjoittaa liikennettä M1 luokan ajoneuvolla vaan se tulee pysyttää edelleen M2 ja M3 luokan ajoneuvoihin.

On selvää että taksin liikenneluvalla toimivien yrittäjien määrä tulee vähenemään ja palvelujen saatavuuteen hiljaisemman kysynnän aikoina tulee vakavia ongelmia. Tietyiltä alueilta taksiyrittäjät lopettavat ammatin harjoittamisen tai pyrkivät alueille missä on enemmän kysyntää.

Lisäksi lakiuudistuksella tulee olemaan vaikutuksia myös erityisryhmien palvelujen saatavuuteen. Esteettömät taksit ovat kalliita hankkia ja pienillä paikkakunnilla esteettömien autojen kysynnän vähäisyydestä johtuen, ei niillä ajoilla saada hankittua välttämättä edes erityiskaluston aiheuttamia lisäkustannuksia takaisin.

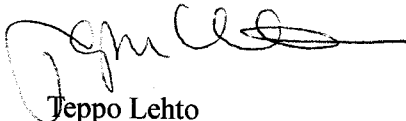
On myös huomioitava että lakiuudistus eriarvoistaa yrittäjiä. Tästä seuraa myös eripuraa ja riitoja eri yritysmuotojen välillä, jotka tulevat vaikuttamaan kielteisesti ja heijastelee kulluttajiin huonona palvelukokemuksena.

Kuusamossa ulkomaalaisten matkailijoiden osuus on noin neljännes kaikista matkailijoista yöpymisvuorokausilla mitattuna. Matkailijat käyttävät myös taksin palveluita lentokenttä-transfereihin ja liikkuessaan alueella. Matkailupalvelujen tuottajat käyttävät myös taksia alihankkijana kuljetusten tuottamisessa. Taksiyhtiöt ovat tuotteistaneet kuljetukset, joten matkailuyrityksillä on helppo paketoita kuljetukset myyntitilanteessa asiakkailleen. Esitetty lakimuutos tulee aiheuttamaan sekavuutta palvelujen tarjontaan ja niiden tuottamiseen, koska alalle tulee monenlaisia tuottajia joiden laatua, toimitusvarmuutta, luotettavuutta, turvallisuutta ja hinnoittelua ei valvo kukaan. Esitetyn lakiuudistuksen haitallisilla ilmiöillä tulee olemaan negatiivisia vaikutuksia alueen ja koko Suomen matkailuimagolle.

Lakiesitys ei myöskään tue aluetaloutta koska paikallisten yritysten toimintaedellytykset liikennealalla tulisivat oleellisesti heikkenemään lakiuudistuksen myötä.

Lainsäätäjän on huolehdittava siitä, että kaikkia taksialalla toimivia yrityksiä koskevat samat pelisäännöt.

Taksikeskus Kuusamo-Ruka
Kuru-Taksi Oy

Teppo Lehto
Hallituksen puheenjohtaja